

**BANKA SÖZLEŞMELİ PERSONELİNİN GEÇİRDİĞİ TRAFİK-İŞ
KAZASINDA (10) YILLIK ZAMANAŞIMI UYGULANACAĞINA İLİŞKİN
HUKUKİ MÜTALÂADIR**

1) Davacı, davalı Banka'nın "sözleşmeli personeli" olarak ve Banka tarafından tahsis edilen araçla göreve giderken kaza geçirerek sürekli işgücü kaybına uğramıştır.

2) Bu bir "trafik-iş" kazasıdır. İş kazasının tanımı, işveren tarafından verilen görevin yerine getirilmesi sırasında görevlinin bedensel zarara uğramasıdır. Görevlinin hangi sosyal güvenlik kurumuna bağlı olduğu önemli değildir. Esasen 506 sayılı Yasa'ya tabi olanlar yönünden iş kazası sayılacağı, Emekli Sandığı'na tabi olanlar yönünden iş kazası olarak nitelenemeyeceği gibi bir mantık hukuka aykırıdır. İş kazası olarak nitelirmede, İş Kanunu'na tabi olanlar yönünden (eski 1475 sayılı Yasa m.73 vd.) 4857 sayılı İş Kanunu m.77 vd. uygulanacak, bunun dışındakiler için BK. M.332/2. uygulanacaktır.

3) Taraflar arasında "sözleşme" ilişkisi bulunduğu göre, BK m.332 çerçevesinde ZAMANAŞIMI BK m.125'e göre (10) yıldır. Bu süre kesindir. Çünkü, İş Kanunu'na ve 506 sayılı S.S.Kanunu'na tabi olan işçiler için BK m.125'in uygulanacağı, buna karşılık 657 ve 5434 sayılı Yasalara tabi "sözleşmeli personel" in kazaya uğraması durumunda bunun haksız fiil sayılacağı ve İşveren-İdare'ye karşı BK 60.maddesinin uygulanacağını iddia edilmesi, hiçbir yasal dayanağı olmayan, hukuka aykırı bir düşüncedir.

Sonuç olarak, bu bir "TRAFİK-İŞ KAZASI"dır. Davacı "SÖZLEŞMELİ PERSONEL"dir. Yönetmelik ilişkiler ve özlük hakları yönünden "statü hukuku"na tabi sayılsa da, sorumluluk yönünden Borçlar Kanunu hükümleri uygulanacaktır. BK m.332'ye göre, iş sahibinin işçiyi koruma yönünde gereken önlemleri almaması ve tehlike sorumlusu olarak gereken dikkat ve özeni göstermemesi ve bu yüzden bir zarar meydana gelmesi onu sorumlu kılar. Bu sorumluluğa, aradaki "sözleşme ilişkisi" nedeniyle BK m.60 değil, BK m.125 uygulanacaktır.

4) Olay, bir "trafik-iş kazası" olmayıp da, doğrudan ve yalnızca trafik kazası sayıldığında da, davalı Ziraat Bankası bu kez, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na göre değil, Türk Ticaret Kanunu m.806'ya ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu m.7'ye göre "TAŞIYICI" sıfatıyla sorumlu olacaktır. Burada hatır taşınması da söz konusu olamaz. Çünkü davacı, kaza sırasında davalı Banka'nın görevlisi olarak ve verilen işi yerine getirmek üzere yolculuk etmekte idi.

Taraflar arasında "taşıma" ilişkisi bulunduğu durumlarda da TTK.m.767/5-Son cümlesinin yollamasıyla BK. 125' göre ZAMANAŞIMI 10 yıldır.

5) Bir an için, taraflar arasındaki ilişki "sözleşme" ilişkisi olmasa ve olay "trafik-iş" kazası olarak nitelenmese veya davalı Banka "taşıyan" durumunda sayılmasa bile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu kapsamındaki uygulamada:

a) Davalı, m.85/Son'a göre araç işleteni olarak sürücünün kusurundan kendi kusuru gibi sorumlu olduğundan ve olayda bir ölü ile bir yaralı bulunduğundan, KTK.m.109/2 gereği, olay tarihinde yürürlükte bulunan TCK m.455/2 ve 102/3'e göre zamanaşımı (10) yıl olacaktır.

b) Ölen sürücünün kusurlu olması nedeniyle TCK 459/2 ve 102/4'e göre zamanaşımının beş yıl olduğu savunulsa bile, Yargıtay'ın yerleşik kararlarına göre, bedensel zararlarda zamanaşımının başlangıcı, sürekli sakatlığa ilişkin Sağlık Kurulu Raporunun duruşmada açıklandığı (taraflarca öğrenildiği) tarihtir. (Ekli karar örnekleri) Bu arada ceza

zamanaşımı dolmuş ise, KTK.109/2 değil 109/1'deki iki yıllık zamanaşımı sözkonusu olmakta ise de, olayımızda bu süre geçirilmiş değildir. Çünkü, davacının %94 kesin sakatlık durumuna ilişkin Adli Tıp Kurumu Raporu 25.07.2005 olup, ek davamız iki yıllık süre dolmadan 04.08.2006 tarihinde açılmıştır. Öte yandan Adli Tıp Kurumu Raporundan önceki Ege Üniversitesi Sağlık Kurulu Raporunun duruşmada açıklandığı (tarafarca öğrenildiği) tarih de 08.03.2005 olup, iki yıllık süre bu rapor yönünden de geçirilmiş değildir. Kaldı ki, iki rapor arasındaki fark, davacının beden gücü kaybında değişen ve gelişen bir durum olduğunu göstermektedir. Bu ise, yeni bir iki yıllık zamanaşımının başlangıcıdır.

SONUÇ OLARAK:

Taraflar arasında sözleşme ilişkisi olması, ayrıca davalının "işveren" olarak sorumluluğunun yanı sıra ve ayrıca "taşıyıcı" olarak sorumlu bulunması nedeniyle, ZAMANAŞIMI BK m.125'e göre (10) yıldır. Yukarıda açıklanan diğer hususlar da dikkate alındığında, ek dava yönünden zamanaşımı geçirilmemiş bulunmaktadır.

Açıklanan bu nedenlerle, davalının zamanaşımı itirazının reddi gerektiği kanısındayım. 14.09.2006

ÇELİK AHMET ÇELİK
(Tazminat Hukuku Uzmanı)